

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/38/2014
Identifikačné číslo spisu:	1207010164
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1207010164.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému I. M. pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 24 júna 2014 v Bratislave dovolanie obvineného I. M. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Milana Rolla, advokáta so sídlom na ul. Švabinského č. 13 v Bratislave, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. mája 2013 sp. zn. 1 To 43/2013 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného I. M. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo 6. novembra 2012 sp. zn. 5 T 30/2007 bol obvinený I. M. uznaný za vinného v bode 1) z pokusu zločinu podvodu podľa § 14 ods. 1, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a z pokusu zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 14 ods. 1, § 352 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a v bode 2) z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1) dňa 18. 9. 2006 v Bratislave, na Miletičovej ulici č. 44, v prevádzke realitnej kancelárie REMM s.r.o. uzatvoril kúpnu zmluvu, kde predmetom zmluvy je byt č. 101, nachádzajúci sa na 10. poschodí v Bratislave, na C. ul. č. XX, zapísaný v liste vlastníctva č. XXXX Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavy, pracovisko Bratislava V, kde vystupoval ako predávajúci pod menom Pavel Kmeť s kupujúcimi U. U., nar. X. X. XXXX, bytom Q., Q. ul. č. XX a P. U., nar. XX. X. XXXX, bytom Q., Q. ul. č. XX, za kúpnu cenu 1.800.000,- Sk a na uvedený byt bol dňa 18. 9. 2006 podaný návrh na vykonanie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, pričom pri uzatváraní kúpnej zmluvy vystupoval pod menom Pavel Kmeť, nar. 16. 12. 1958, čo deklaroval falošným OP č. SD 050463, vodičským preukazom č. SB 431204 a preukazom poistenca chemickej zdravotnej poisťovne č. 6139AA7134, všetko na meno Pavel Kmeť, s predložením falošného občianskeho preukazu pri osvedčení pravosti podpisu na Notárskom úrade JUDr. Mariána Tkáčika v Bratislave, čím týmto konaním uviedol manželov U. U. a P. U. do omylu v úmysle seba obohatiť a spôsobiť tak poškodeným škodu vo výške 1.800.000,- Sk, pričom k prevzatíu peňazí od kupujúcich za predmet zmluvy nedošlo v

dôsledku zadržania obžalovaného policajným orgánom,

2) dňa 22. 3. 2006 požiadal v mieste svojho trvalého bydliska W. XXXX/XX, Q., žiadosťou o úver č. 1740127 spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., zastúpenú mandatórom L. L., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom A. XXX, Q., o poskytnutie úveru vo výške 14.000,- Sk, ku svojej žiadosti predložiť nepravdivú kópiu pracovnej zmluvy a nepravdivé potvrdenie o výške príjmov, podľa ktorých mal pracovať v spoločnosti MOTOTEC s.r.o. so sídlom Cabanova 11, Bratislava, IČO 35 763 035, na pozícii predajca, s čistým mesačným príjmom 12.661,- Sk, následne bola s obžalovaným I. M. uzavretá dňa 22. 3. 2006 v Apollo Bussines Centre, na Prievozskej ulici v Bratislave, zmluva o úvere č. 1740090, ktorú za spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. uzatvoril mandatár L. L., a ktorou sa obžalovaný I. M. zaviazal vrátiť sumu 14.000,- Sk spolu s príslušným poplatkom vo výške 5.020,- Sk, teda celkovo sumu 19.020,- Sk.

Za to mu Okresný súd Bratislava II uložil podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, m/, § 38 ods. 4 a § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 20 (dvadsať) mesiacov.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava I z 22. októbra 2009 sp. zn. 4 T 135/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. februára 2011.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným U. U. a P. U. vo výške 265,55 Eur a poškodenej spoločnosti Pohotovosť, s. r. o., Bratislava vo výške 631, 35 Eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bola táto poškodená spoločnosť so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Na základe odvolania, ktoré proti tomuto rozsudku podal obvinený I. M., rozhodol vo veci Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. mája 2013 sp. zn. 1 To 43/2013 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, f/, ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava II vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám tak, že podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 7 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. uložil obvinenému I. M. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. krajský súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0 T 61/2009 z 5. marca 2009 a rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 46/2009 z 2. novembra 2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. krajský súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť škodu poškodeným U. U. a P. U. vo výške 265,55 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený I. M. dovolanie, ktoré opieral o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a k/ Tr. por.

Obvinený najprv odôvodnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. tak, že nebola zachovaná základná podmienka trestnej zodpovednosti a to príčetnosť páchatela, lebo už v konaní pred Okresným súdom Bratislava II vznikla pochybnosť o zachovaní tejto podmienky, keďže poukazoval na svoj predchádzajúci i aktuálny zdravotný duševný stav, ktorý deklaroval viacerými lekáorskými správami a potvrdeniami a pre ktorý sa viackrát nemohol zúčastniť niektorých hlavných pojednávaní a tieto museli byť preto odročené. Namietal, že napriek jeho návrhu okresný súd odmietol vykonať dokazovanie o

otázke jeho pričetnosti, čoho sa domáhal aj na odvolacom súde, avšak bezvýsledne. Dodal, že sa mu podarilo zabezpečiť ďalšie lekárske správy, ktoré naznačujú, že jeho zdravotný - duševný stav nebol iba prechodný, ale svoj pôvod má v dávnejšej minulosti, v období, keď bol povolaný na výkon základnej vojenskej služby v roku 1987, z ktorej bol prepustený ako trvale neschopný výkonu základnej vojenskej služby z dôvodu duševných porúch. Tento jeho duševný stav sa opakovane zhoršoval až doposiaľ.

Tento dovolací dôvod spojil obvinený s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a uviedol, že spočíva v tom, že nebolo vyhovie jeho návrhom na doplnenie dokazovania zameraného na zistenie jeho duševného stavu a otázky pričetnosti, ako aj jeho návrhom na výsluchy svedkov F., A. a L., pričom súd dôsledne nevyužil inštitúty Trestného poriadku na zabezpečenie prítomnosti svedkov, ako sú poriadková pokuta, predvedenie a zabezpečenie svedka, čím bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu vyplývajúce z ustanovení § 34 ods. 1 a 2 Tr. por.

Preto obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozhodol rozsudkom tak, že vysloví porušenie zákona, ku ktorému došlo v neprospech obvineného výrokmi o vine i treste rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo 6. novembra 2012 sp. zn. 5 T 30/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 22. mája 2013 sp. zn. 1 To 43/2013, a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. rozsudky zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Bratislava II alebo Krajskému súdu v Bratislave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného I. M. sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II a uviedol v ňom, že obvinený v prípravnom konaní žiadne psychické problémy neuvádzal a ani charakter trestnej činnosti nebol taký, že by si to vyžiadalo skúmanie jeho duševného stavu. Išlo o premyslený trestný čin a obvinený začal uvádzať psychické problémy až v konaní pred okresným súdom a tie uviedol i v odvolaní a neskôr i v návrhu na obnovu konania, ktorý bol zamietnutý. Návrhy obvineného boli hodnotené ako účelové a neverohodné v spojitosti so všetkými zrealizovanými dôkazmi.

Pokiaľ obvinený namietal, že súd nevyhovel jeho návrhom na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov I.U., T. A. a L. L., prokurátor poukázal na to, že obidva súde dospeli k rovnakému záveru, že na základe vykonaných dôkazov bola vina obvineného jednoznačne preukázaná, pričom navrhnuté výsluchy vyššie uvedených svedkov boli vyhodnotené ako irelevantné pre rozhodnutie o vine.

V ďalšej časti vyjadrenia sa prokurátor zaoberal tým, ktorými dôkazmi bola vina obvineného v bodoch 1) a 2) rozsudku okresného súdu preukázaná a pokiaľ obvinený v bode 2) argumentoval platnosťou pracovnej zmluvy, táto otázka sa javí ako právne irelevantná.

Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby dovolací súd o dovolaní obvineného rozhodol v súlade s ustanovením § 382 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), preskúmal dovolanie obvineného I. M. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na verejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. dovolanie možno podať ak proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Žiadny z týchto dovolacích dôvodov nie je v predmetnom prípade naplnený.

Je vecou prvostupňového a druhostupňového súdu, ktoré dôkazy budú považovať za postačujúce na

preukázanie skutkového stavu. Nevyhovenie niektorým návrhom obvineného na doplnenie dokazovania nemožno považovať za zásadné porušenie práva na obhajobu. To sa týka aj otázky zisťovania príčetnosti páchatela. Je vecou súdov nižších stupňov na základe zistených okolností prípadu, nazhromaždených dôkazov a charakteru trestnej činnosti vyhodnotiť, či je potrebné skúmať znaleckým dokazovaním duševný stav obvineného. Ak súdy dospeli k záveru, že zistené okolnosti prípadu nevyvolávajú také pochybnosti o duševnom stave obvineného z hľadiska jeho príčetnosti, že by bolo treba nariaďovať vyšetrenie jeho duševného stavu, potom nemožno také dokazovanie nariaďovať dovolacím súdom.

Zistenie základných otázok trestnej zodpovednosti, teda aj príčetnosti páchatela, patrí medzi otázky skutkové. Súdy nižšieho stupňa sa v predmetnej veci touto otázkou zaoberali a krajský súd aj uviedol, prečo nebolo potrebné v danom smere vykonávať ďalšie dokazovanie znaleckým posudkom o duševnom stave obvineného. Keďže základné skutkové otázky boli v konaní pred nižšími súdmi preukázané, sú irelevantné ďalšie návrhy obvineného prednášané v rámci dovolania, s poukazovaním na doplnujúce lekárske správy týkajúce sa zdravotného stavu obvineného, lebo dovolací súd je viazaný skutkovými závermi súdov nižších stupňov. Vyplýva to z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, proti právoplatným rozhodnutiam súdov je určené na nápravu výslovne procesných a hmotnoprávných chýb tak ako vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por., resp. aj podľa § 374 ods. 3 Tr. por. Tento opravný prostriedok nemôže slúžiť na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, lebo ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd.

Skutkovým záverom oboch súdov bolo, že v osobe obvineného I. M. ide o trestne zodpovednú osobu, ktorá spáchala skutky v bodoch 1) a 2) rozsudku súdu prvého stupňa.

Okolnosti odôvodňujúce neprípustnosť trestného stíhania sú uvedené v § 9 ods. 1 písm. a/ až g/ Tr. por. V § 9 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa uvádza, že trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná, ale otázka príčetnosti páchatela sa v tomto ustanovení, ani v iných v § 9 Tr. por., nespomína, lebo je to otázka skutková a v rámci skutkových zistení sa má dokazovať aj táto základná otázka trestnej zodpovednosti. Aké dôkazy v tomto smere sa majú vykonať a či je potrebné aj znalecké dokazovanie na skúmanie duševného stavu obvineného, to je vecou vyhodnotenia dôkaznej situácie súdom prvého a druhého stupňa. Ak v predmetnej veci súdy vyhodnotili, že také dokazovanie nie je potrebné, nemožno im to vyčítať v rámci dovolacieho konania.

To isté sa týka aj námietok obvineného, že nebolo vyhovené jeho návrhom na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov, ktorých uvádza v dovolaní. Postupom súdov nebolo porušené právo obvineného na obhajobu.

Keďže dovolacie dôvody, o ktoré obvinený I. M. oprel svoje dovolanie, neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.